

POSUDEK (BAKALÁŘSKÉ – DIPLOMOVÉ) PRÁCE

Typ posudku: oponentka

Autor/ka práce: Kristýna Genttnerová

Název práce: Sociální problém diskriminace Afroameričanů a jeho odraz ve filmu

Vedoucí práce: PhDr. Jan Balon Ph.D.

Oponent/ka: Mgr. Anna Kopecká

Navržené hodnocení: dobře

Autorka věnuje svoji bakalářskou práci problému rasové diskriminace Afroameričanů v USA a vývoji zobrazování Afroameričanů v Hollywoodské filmové produkci. Její výzkumná otázka, která ovšem není v textu příliš jasně artikulovaná, by tedy měla znít: Jak se proměňuje zobrazování Afroameričanů v amerických filmech a jak tato proměna odráží sociální diskriminaci Afroameričanů v USA?

Práce je pojata jako kompilace textů (viz níže o kapitole Metodologie), což je samo o sobě pro bakalářskou práci přijatelný formát. Bohužel ale i kompilace by měla mít jasnou strukturu a mělo by v ní být jasné, jaké jsou přístupy prezentované jednotlivými díly/autory/směry a jaký je názor autorky. Formulace jsou ale v textu dosti nejednoznačné a místy zmatené. Očekávala bych i že autorka dojde k nějakým vlastním zjištěním analýzou vybraných filmů, reprezentujících jednotlivá období, ale filmy fungují jen jako příklady, kterým je věnován příliš malý prostor. I samotný výběr filmů je diskutabilní a autorka ho v textu dostatečně neobhájuje.

Základním problémem textu, který způsobuje řadu dalších nesnází je, že samotné téma je pro bakalářskou práci příliš široce pojaté. Jen stěží si můžeme představit, že by kdokoliv dokázal v jedné bakalářské práci být jen popsat vývoj zobrazování Afroameričanů v amerických filmech od vzniku filmu až do 80. let. Zaměření na konkrétnější a jasněji vymezený problém mělo nastat již při práci na projektu. Práce se sice od původního projektu posunula, ale téma se nijak radikálně nezúžilo.

První, kratší část práce je věnována představení různých konceptů sociální diskriminace, rasy, rasové diskriminace a reakce diskriminované menšiny na tuto diskriminaci. Druhá část je pak věnována filmu jako speciální oblasti, ve které se diskriminace odráží/která k diskriminaci sama přispívá či ji narušuje. Autorka se ale nezaměřuje jen na film a odbíhá například k dějinám sociologie (viz str. 32), přeskakuje velmi rychle od ekonomických příčin k politickým, sociálním či materiálním aniž by bylo jasné v jakém jsou vzájemném vztahu a zda je některá z nich dominantní. Jedná se určitý přehled celkového vývoje v dané oblasti vytvořený na základě četby literatury, která je tomuto tématu věnována, kombinovaný s interpretacemi vycházejícími jednak z konceptů představených v první části jednak z další literatury a samotnou interpretací autorky, což ovšem není vždy dostatečně jasně odděleno. Autorka nepodpírá svoje tvrzení jasnými argumenty, k čemuž navíc ani nemá vzhledem k poměru mezi rozsahem práce a rozsahem tématu prostor. Často jen předkládá tvrzení, která nejsou ale v textu ničím podložena.

např. str. 27

„Když tedy přišlo do kin *Zrození národa*, lidé neměli žádný důvod k tomu, aby příběh nebrali jako historická fakta uvedená do pohybu na plátně, obzvláště když se film věnoval jedné velké kapitole z dějin Spojených států, Americké občanské válce, a opravdu stál na historických reáliích.“

„Způsob prezentování historického období Rekonstrukce bylo snad nejhorší škodou, kterou film Afroameričanům způsobil. Zničil tím tak na dlouhou dobu jakoukoli šanci Afroameričanů na opětovné uchopení moci (nebo spíše získání podílu na moci).“

Autorka nemá jasně formulovaný teoretický rámec svojí práce, což jí samotné stěžuje artikulaci argumentů. Není jasné kdo je aktérem, kdo má na co vliv a jaká je vlastně pozice filmu v rámci celé problematiky rasové diskriminace Afroameričanů v USA. Chce autorka ukázat, že se filmy podílejí na rasové diskriminaci? Mají filmy být jen ilustrativní oblastí, která dobře ukazuje, jak se problém rasové diskriminace v daném období vyvíjel? Zajímá ji samotný problém nebo spíše studium filmu?

Je těžké hodnotit kvalitu dat či metodologické otázky, jelikož metoda není příliš jasná a hlavně tato (jednostránková!) kapitola „Metodologie“ je ve skutečnosti popisem použité literatury. Myslím, že otázku metodologie této práce vhodně ilustruje citát z úvodních slov této kapitoly:

„Svou bakalářskou práci jsem sestavila na základě studia knih a článků. Záměrem této práce bylo využít sociologické přístupy ke studiu sociálního problému diskriminace, který se též vyskytuje ve filmu. **Použitou metodou nebylo rigorózní zkoumání materiálů, ale spíše zaměření se na získání ilustrativních příkladů, které dokládají vývoj tohoto sociálního problému.**“ (tučně vyznačila AK)

Autorka využívá pro svoji práci relevantní zahraniční literaturu, správně pracuje s odkazovým aparátem a její text je na slušné jazykové a obecně formální úrovni. Zejména z těchto důvodů text doporučuji k přijetí.

Je zjevné, že autorka věnovala četbě literatury značné množství času a výběr literatury mi připadá dobrý. Výsledek ale odpovídá úrovni seminární práce a vzhledem k tomu, že práce nemá žádnou empirickou část (např. analýzu vybraných filmů), je těžké hodnotit, zda a jak autorka pracuje s nabytými sociologickými vědomostmi. Z mého pohledu by práci nepomohlo pouhé přepracování na základě připomínek, ale muselo by nejprve dojít k zúžení tématu, následně vyjasnění si použité teorie a samozřejmě by práce v neposlední řadě potřebovala ještě projít jedním kolem přepracování po konzultaci finální podoby s vedoucím bc. práce.

Otázky:

Může autorka jasně definovat svoji výzkumnou otázku? Jakým způsobem na ni následně text odpovídá?

Může autorka přesněji vysvětlit, jak při práci postupovala? Jestliže se jedná kompilační text – jak byly jednotlivé knihy a články vybrány? Jaká na ně aplikovala kritéria?

Jak a proč si autorka vybrala právě tyto filmy? K čemu mají v textu sloužit? Obohacují nějak samotný text? Proč filmy autorka neanalyzuje a proč je jim věnován tak malý prostor, když v kapitole Metodologie deklaruje, že cílem její práce je získání ilustrativních příkladů – tedy by filmy měly předkládanou problematiku názorně ilustrovat?

Celkové hodnocení práce: dobře

Datum: 6.6. 2011

Podpis: Kopecká